UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Co[n]fessionale domini Antonini archiepiscopi Flore[n]tini

Antoninus <von Florenz>

Hagenaw, 1508

VD16 A 2955

Secundum preceptum

urn:nbn:de:hbz:466:1-30653

Visual Library

Si blaſphemauit deū. vicꝫ dicēdo eū nō eſſe iuſtū ꝛ oīa iniuſte diſponere. ꝛ eē acceptorē pſonarū. vel nō videre que fiūt. vel nō curare de actib⁹ hoīm. vel ꝓditorē. vel ſine merito punire ꝛ flagellare eū. vł nō poſſe iſtud vel illud facere. ꝛ hmōi. qđ libet hoꝝ ē mortale. cū aduertit quod dicit ꝛ intelligit. Si blaſphemauit deū vel aliquem ſanctum. q̄ ꝓprie dr maledictio. vt maledictus ſit ꝛc̄. vt fit ex ira ſēꝑ eſt mortale ſi aduertit ipa verba.

Secūdum ꝑceptum de iuramentis ꝛ periurijs. ꝛ habet capitula duo.

Primum.

Nec iures vane ꝑ ipm. Prio ꝺ ꝑiurio. Si iurauit in aliq̄ curia corā iudice mēdaciose mortale ē q̄ntūcunqꝫ alias haberet iuſtam cauſam ꝛ qui inducit ad hoc aduertēter vt iudex aduocatus ꝓcurator ꝛ hmōi mortaliter peccat. Si iurauit etiā extra iudicium in ꝯmuni ſermone q̄cunqꝫ ex cauſa vel leuitate vł vtilitate vel iocoſitate. vel q̄licunqꝫ modo nō ſolū ad ſancta dei euangelia ꝛ per corp⁹ chri ꝛ ſctōrum. ſed etiā ꝑ fidē ꝑ deū. ſi deus me adiuuet. ꝑ ꝟginē mariā. ꝑ crucē. ꝑ aīam ſuā ꝛ hmōi. h̄ ſp̄ ē mortale qn̄ aduertit ſe iurare ꝛ falſum dicere. ꝛ totiēs q̄tiens ſic iurando aduertit. Si iurauit aliq̄d ꝑ certo de q̄ dubitat vtrū ſic ſit mortale eſt. et precipue iurando in iudicio. Si iurauit perpetrare aliq̄d quod eſt mortale. vt facere vīdictā non dimittere concubinam. ſeruare iniuſta ſtatuta. tenere ſecretaꝫ iniquaꝫ ꝯiurationeꝫ mortalit᷑ peccauit. nec dꝫ illud ſeruare. Si iurauit tenere ſecretū aliqđ qđ eſt tractatum in ꝯſilio. vł aliud qđ nulli eſt nociuum. ſi aduertēt᷑ manifeſtat peccat mortaliter ipe ꝛ qui ſtimulat euꝫ ad manifeſtandum. ſciens illud eſſe ſecretum. Si iurauit ſeruare ſtatuta alicuius ciuitatis vel vniuerſitatis aliquod ſcienter ex illis tranſgrediendo ſtatutis peccat mortaliter.

Si tamen aliquod ſtatutum eſt abrogatum per ꝯriā conſuetudinē. quia quotidie per omnes fit contrarium et diu. non videtur ꝑiurus ſi nō ſeruat illud. eo ꝙ non hꝫ vim ſtatuti. diſt. iiij. §. leges. Si

iurauit ꝑ aliquē modū oppro-
brioſū ꝑ dei mēbra vł ſancto-
rum. vt faciūt ribaldi morta-
liter peccauit. qꝛ blaſphemia
reputatur.xxij.q.j.c.ſi q̇s per
capillū. Si ꝓmiſit ſe aliq̇d fa-
cturū licitū in honorē dei vel
aliorum ſctōꝝ. ſi n̄ intēdebat
obſ̄uare mortaliter peccauit.
Si aūt intēdebat obſ̄uare.
ſed veniente termino q̊ debet
implere nō ſeruat ꝓmiſſum.
cū tn̄ poſſet. licet cū incōmo-
ditate ſua peccauit mortalit̄.
niſi ille cui ꝓmiſit an̄ terminū
relaxet iuramentū qđ facere
pōt. ſi ꝓmiſſum in illꝰ vtilita-
tē tm̄ cedat. nam ſi ī vtilitatē
alioꝝ vel in honorē dei ⁊ ſan-
ctoꝝ nō p̄t ille relaxare. ſꝫ ad
epm̄ vel papā ꝑtinet relaxatō
vel ꝯmutatio. ſi aūt nō p̄t im-
plere excuſat̄ a pctō ꝓ tūc cū
nō pōt. Si q̇s etiā ꝓmittat
cū iuramēto ſe aliq̇d facturū.
qđ nō ē alicuiꝰ importatōis
boni vel mali. vt mr̄ đ ꝟberā-
do filiū. vel de bibēdo vł nō
⁊ hmōi videt̄ veniale iuratio
⁊ periuratio. Si iurauit ſine
cā rōnabili ꝓ quibuſcūq; mi-
nimis. dicendo etiā veritatē
veniale eſt. niſi faceret in con-
temptū. ⁊ inducendus eſt vt
abſtineat ꝓpter ꝑiculum ꝑiu-
rij. Si induxit aliquē ad iu-
randum. quē oīno credebat
falſum iuraturū mortalit̄ pec-
cauit. niſi eſſet iudex hoc faci-
ens ex officio ſuo ſm̄ iurꝭ or-
dinem.

De adiuratiōe. Ca.ij.

E adiuratiōe que ē in-
d ducere aliquem ad ali-
q̇d faciēdū ob inuoca-
tionē alicuiꝰ rei ſacre. ⁊ ſi ē ꝑ
modū coactiōis intendēs eū
obligare ꝑ modū iuramēti ad
aliq̇d faciendū vt ad ſupiores
⁊ alios in q̇bꝫ nō hꝫ poteſtatē
eſt mortale. ſic̄ adiuratio cai-
phe cōtra dn̄m. Ad ſibi ſub-
ditos ꝟo eſt licita eo caſu q̊
liceret eis p̄cipe. al's nō. et tūc
adiuratꝰ tenet̄ illud facere vł
dicere. al's eſſet mortale ſicut
trāſgreſſio p̄cepti. Si adiu-
rauit p̄latos vel ſocios vel in-
feriores ꝑ modū dep̄catiōis
intēdēs reducere ad iuramē-
tū ad aliq̇d boni faciendū. nō
eſt malū vel veniale. Si le-
uiter ⁊ ſine cauſa eſt adiuratꝰ
nō faciēs illđ n̄ peccat. Tho.
Si adiurauit demōes ꝑ mo-
dū p̄cis vel ad fiendū aliquid
ab eis. vel aliq̇d obtinenduꝫ
auxilij eſt mortale. niſi q̇s fa-
ceret ex familiari conſilio ſpi-
rituſſancti. vel niſi ex quadā
ſimplicitate q̄rēs ab obſeſſis
a diabolo. ſed per moduꝫ co-